

NORDISK
NUMISMATISK
ÅRSSKRIFT
1953

NORDISK NUMISMATISK UNION

S. O. S. SEDLERNE 1927 OG DERES FORLÆG
FRA UGE 1920

AF

GEORG GALSTER

Cornelius Petersen hed en i sin tid meget omtalt mand. Han var friser, født 1882 i Tating i Ejdersted, men tog nordpå og købte 1904 gården Vester Anflod i Møgeltønder sogn, hvor han allerede 1906 blev kommuneforstander (svarende til sognefoged).¹ Efter 1919 gik han over på dansk side. Speculationer bragte ham tab, og da kronestigningen satte ind, kom han i økonomiske vanskeligheder (den danske krone gik jo i pari i løbet af 1926).² Han rejste så selvstyrebevægelsen 1925 med vidtgående krav om selvstyre for de enkelte sogne og herreder, grundet på tågede forestillinger om gammeldansk statsskik. Til brug for sin agitation udgav han fra nytår 1926 ugebladet »Bondens Selvstyre», hvis første nummer, dateret søndag den 3. januar 1926, havde et bilag om penge, check og valuta, hvori han på ret dilettantisk vis fremsatte sine nationaløkonomiske meninger om »keltringekronen», der blev gjort »ærlig», uden at debtors gæld blev nedskrevet — jfr. nr. 7, 14. februar, samt især nr. 9, 28. februar (»Kan Kronen gaa over Pari?») og nr. 37, 12. september (»Penge og Check»). I nr. 46, 14. november 1926 fremsattes selvstyrepartiets program, hvis § 10 krævede »Indførelse af et hæderligt Møntsystem».

¹ Karl Alnor: Handbuch zur schleswigschen Frage III (1936) s. 1095—1110. Hans Lund i Biografisk Leksikon XVIII (1940) s. 193—5.

² Nationalbankens Regnskab for Bankaaret fra 1. August 1926 til 30. Juli 1927, s. 3:

»Efter at den danske Krones Værdi ved Slutningen af Februar Maaned 1926 paa faa Procent nær var naaet op til den gamle Guld-Paritet og iøvrigt i Løbet af Aaret stadig yderligere nærmede sig denne, saaledes at Gennemsnittet af samtlige £-Noteringer i December Maaned 1926 blev 18,20 Kr. pr. £ og af Dollar-Noteringerne 375,85 Kr. pr. 100 Dollar, bestemtes det ved Lov af 27. December 1926, at Nationalbankens Forpligtigelse til paa Anfordring at indløse de af Banken udstedte Sedler med Guld paany skulde træde i Kraft fra 1. Januar 1927 at regne.»

I bladets 2. årgang nr. 26 for søndag den 3. juli 1927 meddeles, at (den til fremme af dette formål planlagte) »S. O. S. Kasse er oprettet. Sønderborg, Brogade hos Tobiassen, Aabenraa, Havnegade 1, Tønder, Storegade 14 og Tinglev ved H. B. Jepsen». I nr. 28, 17. juli 1927 averteres med »S. O. S. Kassen i Haderslev aaben Hverdage fra Kl. 10—12 og 2—4. Indløser enhver S. O. S. Anvisning. S. O. S. General-Sekretariat befinder sig Aabenraa, Havnegade 1 Ingeniør Harhorn. Alle

Anliggender angaaende S. O. S. saasom Afholdelse af Møder etc. gaar gennem dette Kontor», og der indkaldtes til »Slesvigske Folkestævne i Aabenraa 31. juli 1927». — Imidlertid havde Cornelius Petersen ved folketingsvalget 1926 kun fået 2000 stemmer, og bladet havde ikke stor tilslutning. I nr. 39, 26. september 1926 tryktes et rasende angreb på regeringen: »Den danske Stat har talt» i anledning af statsminister Staunings udtalelse i Bov kro: »Det har intet at sige, om 50 000 Bønder gaar

fra deres Gaarde, vi har 50 000 Arbejdsløse, som kan overtage deres Ejendomme». — Dette angreb på statsministeren indbragte Cornelius Petersen en bøde på 2000 kroner. Bladet sygnede hen, og sidste nummer udkom tirsdag den 19. juni 1928 (3. Aargang nr. 139). — Cornelius Petersen endte på nerveklinikk og sindsygehospital og døde 1935 i Tønder.

Af de nævnte S. O. S. anvisninger har Den kongelige Mønt- og Medaillesamling to eksemplarer, til 1 og 2 kroner,³ hvis udseende fremgår af foranstående afbildninger. Underskrifterne skal læses Alnor, C. Petersen, Hans Hansen, I. Møller, Peter Heissel og Chr. M. Damkjær. Redaktør af »Folkets Røst», Jens Lorenzen leverede udkast til sedlernes udseende, hvorefter bygmester Damkjær fra Øsby og Hans Hansen fra Lille Mommark rejste til Hamborg og fik sedlerne udført. Den kendte advocat Rudolf G. B. C. G. Vogelgesang⁴ i Haderslev gav anvisning på de juridiske former, der skulde iagttages. Sedlerne blev sat i omløb pinselørdag — ialt 7-8000 kroner.⁵ — Der var således langt igen før det store mål, at få den danske Nationalbanks sedler fortrængt, var nået. Nationalbanken tog også sagen meget overlegent, idet den »dels anså

³ Tokronesedlen er en gave fra maskinpasser M. Petersen, Odense, 1953.

⁴ Startede 1926 jordkampen i Nordslesvig gennem Kreditanstalt Vogelgesang. Død maj 1954, 73 år gammel.

⁵ Peter Essom: Selvstyrepengenes Saga. Sønderjydske Maanedsskrift. 5. Aargang 1929—30 (fejl for 1928—29) s. 74—77.

sagen for at være uden praktisk betydning, dels betragtede det som juridisk tvivlsomt, hvorvidt den dagældende oktrojs § 42 gjaldt i sådanne tilfælde, idet formuleringen af nationalbankens eneret kunne opfattes som kun tagende sigte på sedler, der var lovligt betalingsmiddel. Der var dog enighed om, at man ville søge særlig lovhjemmel tilvejebragt, såfremt omløbet af »S. O. S.-sedler» mod forventning skulle blive af betydning.»⁶

Medens enkronesedlen på bagsiden viser et billede af »Cornelius Petersens Gaard Vester Anflod», har tokronesedlen en »historisk» fremstilling fra »Urnehoved Landsting 1220». Dette billede er en nøje gengivelse af den tilsvarende fremstilling på nødpengesedler fra Uge sognekommune, hvorom der oplyses i Krigspenge-Tidende (redigeret af speditør N. P. Petersen i Vamdrup) for 1. September 1920 s. 94:

»Uge (Uk) har kort før Genforeningen udsendt en Pengeseddel, der paa Bagsiden bringer et Billede med Motiv fra Erik Menveds Tid, et Tingstævne paa Urnehoved 1220. Erik Menved troner højt over sine Mænd og er omgivet af Bueskytter, der sender en Mængde Pile efter en flygtende Mand. Sagnet fortæller, at en Møller, der var indklaget for Tinget, fordi han havde udraabt Prins Abel til Hertug af Slesvig, ikke kunde klare for sig, og derfor ved Flugt søgte at unddrage sig Straf. Han svang sig op paa sin hvide Hest og satte Sporerne

⁶ Brev af 12. marts 1954 fra Danmarks Nationalbank.

i Siden paa den, hvorpaa han galoperede bort. Manden var iført en rød Kjortel; denne tabte han paa Flugten, og den blev opsamlet af Bueskytterne og senere ophængt i Uge Kirke, hvor den endnu hænger, og hvor den altsaa har hængt i 800 Aar. Over Billedet af den flygtende Mand staar der: »Mølleren fra Haystrup».

En anden fremstilling er givet i en usigneret artikel: »Kampfgeld im Lande Plebiszit» i »Unser Schleswig», Sonderbeilage der »Flensburger Nachrichten» Nummer 9, 19. Februar 1930 i tilslutning til en mindeartikel: »Vor zehn Jahren».⁷

»Politisch nicht ganz eindeutig sind auch andere Scheine. So der an sich sehr hübsche, von Johannes Holtz gezeichnete Schein der Gemeinde Uk. — Man sieht auf der Höhe einen dänischen König, umgeben von seinen Rittern, die einen Hagel von Pfeilen nach einem flüchtenden Reiter schiessen. Der Reiter setzt über ein Hecktor, die Pfeile bleiben in seinem flatternden Mantel stecken. Nach einem Hinweis auf das Landsting von 1220 kann mit dem König nur *Waldemar* der Sieger gemeint sein. Darauf deutet auch die Unterschrift »Med Lov skal Land bygges», »mit Gesetz soll ein Land aufgebaut sein». Denn mit dieser Umschreibung des lateinischen Wortes: *Justitia fundamentum regnorum*, (Gerechtigkeit ist das Fundament der Königreiche) beginnt das *Waldemarsche* Grundgesetz. Tatsächlich aber entstammt die Sage vom *Hardesvogt auf Haystrup* sehr viel späterer Zeit. Dieser Hardesvogt oder Möller von Haystrup sollte auf einem schleswigschen Landsting zwischen zwei streitenden Thronerben entscheiden, von denen der ältere erst nach dem Tode des alten Königs aus dem Ausland zurückgekehrt war, während der jüngere Bruder sich im Lande gehalten hatte. Der Hardesvogt bereitete sich auf das undankbare Geschäft dadurch vor, dass er sich ein starkes, schnelles Pferd und einen dicken rotwollenen Mantel beschaffte. Er rief sein Urteil: »*Des Landes Leute halten's mit dem Landeskinde*», wendete das Pferd und flüchtete, worauf, wie er erwartet hatte, die Anhänger des älteren Königssohnes ihn verfolgten und beschossen. Doch Pferd und Mantel retteten ihn. Der Mantel soll noch 1786 in der Bilderuper Kirche gehalten haben, in der auch ein Gemälde an die Begebenheit erinnert. Auf dem Geldschein von Uk hat man also nun die Wahl, ob man mit seiner Sympathie bei dem dänischen König sein will oder bei dem flüchtenden Hardesvogt, der in der Sage der eigentliche Held ist.»

⁷ Der henviser til en artikel »Vor 10 Jahren» i »Flensburger Illustrierte Nachrichten» nr. 6, 5. Februar 1930, fortsat med enkelte billeder fra afstemningen og genforeningen 1920, bl. a. »Die dänischen Töne im Plakatkampf 1920» og »Der Papierkrieg 1920» (nr. 10, 5. März 1930). Jfr. også »Vor zehn Jahren», »Flensburger Volkskampf vor zehn Jahren» (nr. 11, 12. März 1930), »Die Entente in Mürwik», »Flaggenkampf» — alt set med tysksindede, antidanske briller. Der nævnes mærkelig nok intet om den rolle, pengesedlerne spillede i agitationen.

For velvilligt udlån af Fl. III. Nachr. takkes Flensborghus Bogsamling.

Om disse sedler fra Uge har sognerådsformanden Frederik Toft i brev af 11. januar 1954 til Den kongelige Mønt- og Medaillesamling velvilligt oplyst:

»I besvarelse af Deres skrivelse af 21. 11. f. år har jeg hos aftægtsmand H. P. Jørgensen, Olmersvold, der i 1919—1920 var kommuneformand i den daværende Uge kommune fået følgende oplyst:

I overgangstiden inden genforeningen 1920 blev der af sønderjydske kommuner i stor omfang udstedt »nødpenge«, dels for at imødegå mangelen på skillemønt, men også for sensationens skyld og for at imødekomme samlemanien, hvorved kommunerne øjnede en chance for en fortjeneste, derved at en betydelig del af de udstedte sedler ikke blev præsenteret til indfrielse.

Uge kommune besluttede sig i 1920 til at lade udstede 20 000 stk 50 pf.-sedler. Udkastene blev tegnet af kunstmaler Holtz,⁸ Flensborg, den danske side efter indstilling fra daværende kommuneformand H. P. Jørgensen og den tyske side efter forslag fra den sidste tyske sognepræst i Uge, pastor Schumacher. Tegningen »Urnehoved landsting« hen- tyder til en historisk begivenhed fra 1523, men på grund af manglende kendskab til Danmarkshistorien blev årstallet 1220 påført seddelen. Fremstillingen af de 20 000 sedler kostede 2 000 mark.

Da sedlerne blev indkaldt til indfrielse pr. 1. okt. 1920 skal der efter det oplyste kun være præsenteret en til indfrielse, hvorefter resten var ugyldige.»

I Uge sogn var fra tidligere tid en del hjemmetyskeri, der allerede før 1864 havde givet sognet øgenavnet »Klein Deutschland«,⁹ og ved folkeafstemningen i februar 1920 var der kun 51 % danske stemmer. Sognepræsten i Uge (fra 1894—1921) pastor Christian Friedrich Wilhelm Schumachers forslag er holdt meget fredsommeligt: FRIEDE ERNÄHRT UNFRIEDE VERZEHRT. Dette gamle tyske ordsprog blev særlig udbredt i trediveårskrigen tid, antaget som valgsprog bl. a. af de saxiske hertuger Johan Casimir (død 1633) og Johan Ernst (død 1638) og af hertug Frederik af Lyneborg (1636—48) og kendes fra omskrifterne på deres mønter. Løvrigt er det en fri oversættelse af *concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur*, som anføres i Sallusts bog om Jugurtha (cap. 10). — Mindre klar er symbolikken med den bortflyvende (prøjsiske?) ørn og den triumferende (danske?) løve, der har erobret fire af dens fjer. Muligvis kunde man (som foreslået af N. L. Rasmusson) tænke sig, at de

⁸ Johann Christian Anton Holtz, født i Tønder 2. marts 1875, død i Flensborg 28. juni 1944, grafiker, har desuden tegnet nødpengesedler fra Flensborg, Sottrup (Satrup), Sønderbrarup og Sørup. For meddelelse om kunstneren takkes fru Ulrica Nøbbe, Flensborg.

⁹ H. V. Clausen: Sønderjylland, en Rejsehåndbog. 4. udg. (Kbh. 1920) s. 38.

fire fjer skulde symbolisere de fire genforenede stæder: Haderslev, Åbenrå, Sønderborg og Tønder.

Den danske side er højst uheldig; den historisk interesserede gårdejer H. P. Jørgensen har villet fremhæve de sønderjydske bønders kongetroskab, og året 1220 er sat som et slags jubilæumsår (1220—1920). Derimod har han meget passende anbragt de berømte indledningsord fra Jydske Lov, der har givet genklang over hele Norden og således er optaget i Uplandslagen og Frostatingslagen og citeret i Njals saga.¹⁰

»Mølleren fra Haystrup» var Nis Henriksen, der var fæster af den hertugelige gård Hastrup i Bylderup sogn. Han var født 1478 og døde 1554 og ligger begravet i Bylderup kirke. På hans gravsten læses: ANNO DOMINI MVCLIIII IARS MONDAGES NA ANDRES WORT HIR VNDER BEGRAVEN NIS HINRICKSEN HARDES FAGET DEM GODT ANE TWIVEL GENEDIC IS DEN HE IN SINEN LESTEN BI HEM BLEF GOT IS MIN HOG-ESTE TROST.¹¹ Om hans optræden på landstinget beretter den flensborgske rektor og historiker Olaus Henrik Møller¹² følgende:

»Dieser ist ein verschlagenes Welt-Kind gewesen, dadurch er bey der hohen Obrigkeit in grosse Gunst, Gnade und Ansehen gekommen, dass er A. 1518 im 40. Jahr seines Alters von F. G. Herzog *Friederich* zum Hardsesvogt in Sluxherde verordnet. Als König *Christian* der Andere, seiner Reiche Dännemark und Norwegen entsetzt und die Reichs-Räthe Herzog *Friederich* wieder zum Reiche und zur Crone gefordert, Bürger und Bauer aber, denen König *Christian* vor den Adel mehr günstig und geneigt gewesen, es annoch mit ihrem König gehalten; so hat Herzog *Friederichs* Kriegs-Volk im Fürstenthum mit den Bürgern und Bauern übel gehauset, und wie *Heldvaderus* schreibet, etliche bey ihren *testiculis* aufgehenket. Deswegen haben sich alle Herreten, so unter den Aemtern Hadersleben, Flensburg und Apenrade gelegen, zusammen gethan A. 1524 zu Urnhövet bey Tollsted, wo sie sich einträchtig mit einander verbunden Herzog *Friederich* durchaus nicht anzunehmen, sondern den vertriebenen König mit aller Macht zu befördern. Gedachter Nis *Hinrichsen*, der bey jedermann in grossem Ansehen war, hat sich auf einem weissen Zelter mitten unter ihnen begeben, und, als er ihre Meinung verstanden, ihnen treulich ge-

¹⁰ Med Lov skal Land bygges. Udgivet af Juristforbundet under Redaktion af Erik Reitzel Nielsen (Kbh. 1941) s. 248. — »Land skall med lag byggas» optoges som valgsprog af Karl XV.

¹¹ Efter fotografi i Kirkeværket, Nationalmuseet: I Herrens år 1554 mandag efter Andreas [3. december] blev herunder begravet N. H., herredsfoged, hvem Gud uden tvivl er nådig, thi han blev i sin sidste (stund) ved ham. Gud er min højeste trøst. — Se også Vilh. la Cour i Sønderjyllands Historie II (1937—39) s. 231 fig. 110. — Endvidere Dr. G. Friis: Herredsfoged Nis Henriksen paa Haistrupgaard og hans Slægt. Sønderjydske Aarbøger 1891 s. 213—219 og Sønderjydsk Maanedsskrift 6. Aargang 1929—30, s. 139—141.

¹² Bericht von verschiedenen Ländern, Städten und Gegenden des Herzogthums Schleswig etc. Flensburg 1761. S. 25—26.

rathen von derselben und ihrem bösen Vornehmen abzustehen, es mit dem Herrn zu halten, den sie im Lande und bey sich hätten: sonst würden sie befinden; dass ihre Macht viel zu gering wäre sich gegen den Herrn des Landes aufzulehnen, so ohne grosses Blutvergiessen nicht abgehen würde: vielweniger würden sie den vertriebenen König, der sich ausserhalb Landes aufhielt, wieder einführen können. Durch diese Vermahnung hat er viele von den fürnehmsten überredet und bewogen, dass sie von ihrem Vornehmen abgestanden und auch die übrigen abzustehen vermahnet. Andere aber, denen die zugefügte Schmach noch im Sinne gelegen, haben sich mit ihrem Gewehr als langen Sensen auf Stielen, Flitzen, Aexten und andere Waffen an ihn gemacht, dass er aus ihren Händen kümmerlich entkommen; wie er denn in seinem Mantel 5 Pfeile aufgefangen, die lange in Bullerup Kirche zum Gedächtnis gehangen. Er hat also mit guten Worten so viel ausgerichtet, dass ein jeder heimgezogen und von seinem Vornehmen abgestanden. Wie nun I. F. G. die auf dieser Zusammenkunft Kundschaft gehabt, dieses erfahren und des Nis Hinrichsen Vornehmen wissend, dass er mit gutem Vermahnen dis Blutbad gewehret, haben sie ihm das Guht Haystrup, darauf er gewohnet, frey gegeben und ihn zu einem Freymann gemacht.»

Moller angiver som sin kilde Niels Heldvad, der under året 1524 beretter således:¹³

»Die Kriegsleute Friederici Herzogen zu Schleswig vnnd jtziger Zeit König in Dennemarck/haben das Städtlein Apenrade eingenommen/vnd ausgeplündert/Die Bürger bei jhren Testiculis auffgehencket/vnnd ihre Weiber vnnd Kinder schendlichen vnd vnzüchtiglich in honestiret vnnd geschendet. Denn es war kein geringer Aufflauff vnd tumult der Bürger vnd Bawren/wider König Fridericum, den sie gantz vnd gar nicht respectiren vnd annehmen wolten/Die Bawren hatten sich zu dieser Zeit versamlet vnd gewapnet/dasz sie jhren König Christianum, möchten wieder ins Land vnd Königreich bringen. Waren auch schon in das Hertzogthumb Schleswig bisz gen Vrnhöuet bey Tollnstadt fortgerücket. Da sie der Herdes Vogt in Schlucksherde vberredet/dasz sie die Waffen niederlegten/zu Hause kehrten/vnd es mit dem Herren im Lande hielten. Wegen solcher Trew hat der König diesem Vogt/seinen Hoff vnnd Sitz zu Häysdörff frey gegeben.»

Denne dramatiske begivenhed omtales ikke af Huitfeldt og næppe heller af andre historikere fra det 16. århundrede. Den nævnes heller

¹³ Sylva Chronologica Circuli Baltici, Das ist: Historischer Wald vnnd Vmbzirck desz Baltischen Meers oder der OstSee. Beschrieben von Nicolao Heluadero Theologo Et Mathematico. Hamburg 1624. S. 70.

Om den meget skrivende Niels Hansen fra Hellevad (1564—1634) se »Nicolaus Heldvaderus. Et Litteratur- og Kulturbillede» i Historiske Samlinger og Studier vedrørende danske Forhold og Personligheder især i det 17. Aarhundrede, udgivne af Dr. Holger Rørdam. Fjerde Bind (Kbh. 1902) S. 1—64, 349—424.

ikke, som man skulde vente, af A. Heise: Bondeopløb i Jylland i Kong Frederik den førstes Tid (Historisk Tidsskrift 4. R. V. s. 269—332). Den er derimod omtalt af Frederik Barfod: Fortællinger af Fædrelandets Historie (2. udg., 1858, s. 394) og af A. D. Jørgensen: Fyrretyve Fortællinger af Fædrelandets Historie II (Kbh. 1941, 7. oplag, s. 115) og endelig af Vilh. la Cour i Sønderjyllands Historie II (Kbh. 1937—39, s. 232). Det af Heldvad og Møller opgivne årstal 1524 er næppe rigtigt. Da begivenheden sættes i forbindelse med de hertugelige landsknægtes plyndring af Åbenrå, har Vilh. la Cour sikkert ret i at henlægge scenen til de martsdage 1523, da hertug Frederik rejste oprøret mod kong Christiern og var på tog mod Viborg. Folkesagnet vidste siden at udsmykke fortællingen. Herredsfogedens kappe med de fem pile skal i følge Barfod have hængt i Bylderup kirke indtil 1786. Det kan ikke have været rigtigt, at Frederik I skal have givet sin fortjente herredsfoged Haistrupgaard til frit eje, da den 1566 bortfæstedes til hans søn Hans Nissen, »saaledes som hans fader fik den af kong Frederik».

Stedfæstelsen af det berømte Urnehoved ting til Uge sogn er også mere end tvivlsomt. I følge Heldvad og Møller (ligesom Danckwerth og flere senere forfattere) lå det ved Toldsted, altså i Hjortkær sogn. Men J. N. Schmidt (Antiquarisk Tidsskrift 1849—51 s. 47—57) og Vilh. la Cour (Sønderjyllands Historie I s. 389 og fig. 196 og II s. 267 samt i Sønderjydsk Maanedsskrift 6. Aargang 1929—30, 1. Marts 1930 s. 129—134) har ret afgørende påvist, at tingstedet var den nedpløjede »Løgpold» i Bjolderup sogn.

S U M M A R Y

Georg Galster: The S. O. S. Notes 1927 and their Prototypes from Uge 1920.

Cornelius Petersen, a Frisian, was born in 1882 in Ejdersted in the south-western part of Sleswic; in 1904 he bought a farm in Møgeltønder parish, where in 1906 he became »Gemeindevorsteher». In 1919, just before the reunion of Northern Sleswic with Denmark, he went over to the Danish side. Speculations brought him losses, and when the Danish krone little by little rose to par (convertible into gold from 1. January 1927—29. September 1931), he was beset by economic difficulties. Then in 1925 he founded the movement for self-government with the demand of far-reaching home rule for the individual socns (parishes) and hundreds based on dim ideas of old Danish state-management. In connection with his weekly publication »Bondens Selvstyre» (»The Farmer's Self-govern-

ment») he and his partisans issued so-called S. O. S. notes, according to which the krone rate was to be kept down on 20/100 dollars (par 0,37585). In the course of a few years, however, the movement faded away, and Cornelius Petersen was taken to a lunatic asylum and died in Tønder in 1935.

While the 1-krone note on its reverse had a picture of Cornelius Petersen's farm Vester Anflod, the 2-krone had a representation of »Urnehoved Landsting 1220». This representation, however, was a copy of a note issued before the reunion in 1920 by Uge parish, which to an almost equal degree was Danish- and German-minded (voting in 1920: 51 % Danish). It was the Danish-minded bailiff who was the originator of the idea for the reverse, which was intended as a proof of the old loyalty of the farmers of South-Jutland. The historic event, however, did not take place during the reign of Valdemar Sejr (1202—41). The year 1220 has surely only been chosen as a sort of jubilee year, and king Valdemar's Jutlandic Law with the famous opening words: »Med Lov skal Land bygges» (By law must land be built) was passed in 1241 (it was in force in South-Jutland until January 1st 1900). It was on the other hand in March 1523 that duke Frederic joined the revolt of the Jutlandish nobility against his father's brother king Christian II. His German mercenaries plundered the loyal town of Åbenrå and ill-treated citizens and peasants cruelly. The latter gathered armed at the old thinghill of Southern Jutland, Urnehoved, in order to fight for the Danish king. Duke Frederic's copyholder, however, Nis Henriksen on Haistrupgård, who was bailiff of the hundred of Slog, appeared on the scene and tried to persuade the farmers to disperse, as the king's case was hopeless. It is true that he was driven away and had to fly on his white ambler with 5 arrows sticking in his red mantle, but nevertheless his words made the army of the peasantry disperse. Nis Henriksen died in 1554, his tomb-stone still stands in Bylderup church, while his mantle perforated with the 5 arrows, which also hung in the church, has disappeared a long time ago. The historic event was considerably transformed in the popular tradition — not least by the later German-minded who had no knowledge of the history of Denmark and South-Jutland.

The representation with the Danish king and his house-carls is accordingly historically absurd, and moreover the old thinghill which occurs for the last time in connection with this particular event was not situated in Uge parish but in the neighbouring parish of Bjolderup.
